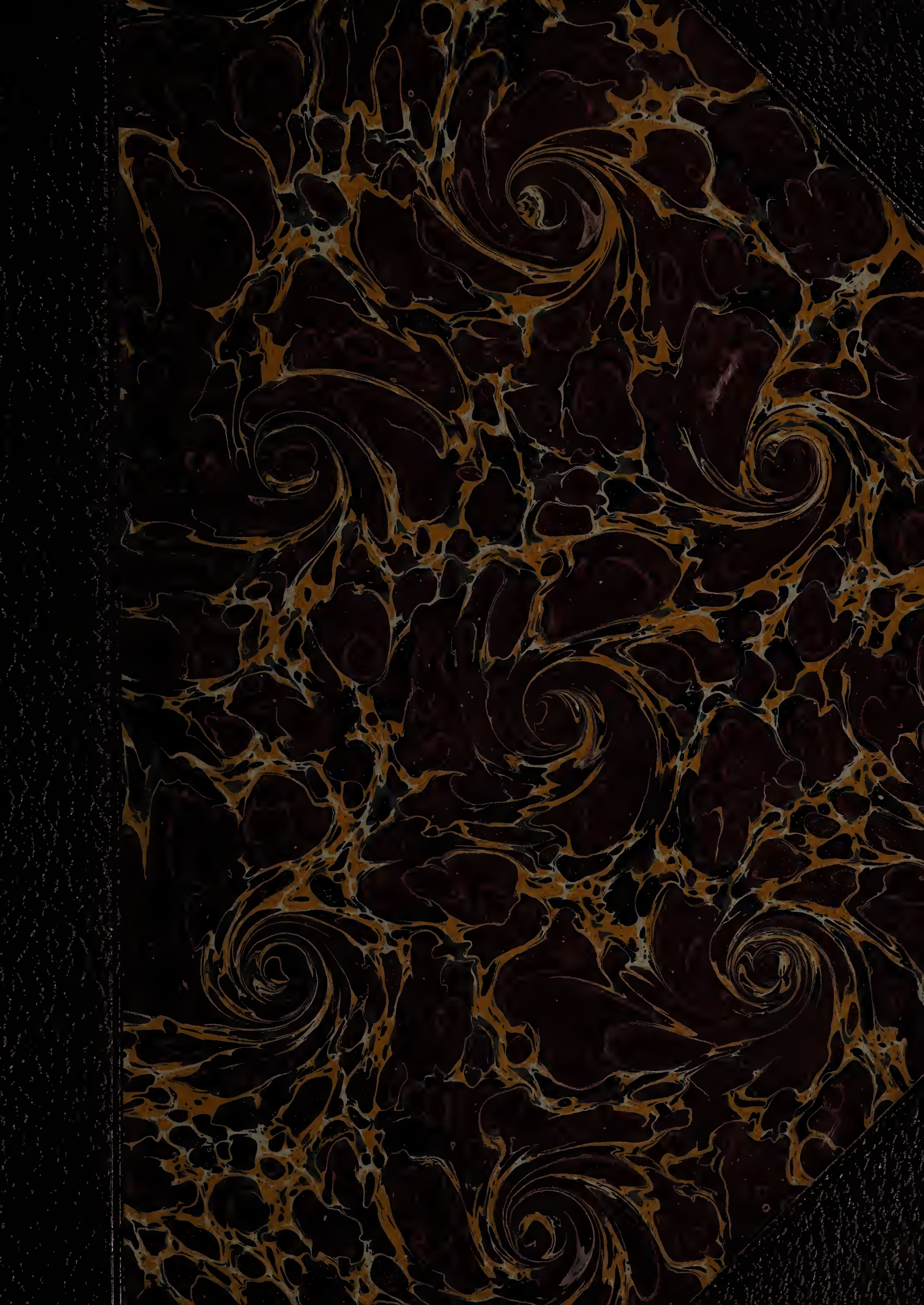

WILMOT, Sir E.

ORATIO ANNIVERSARIA IN THEATRO COLLEGII REGALIS Medicorum *Londinensium*, EX *HARVÆI* Instituto HABITA

Die xviii. Octobris A. D. MDCCXXXV.

LONDINI,
Impensis GUL. BOWYER. MDCCXXXV.
(*Pret.* 1 *s.*)

ORNATISSIMO VIRO

THOMÆ PELLET

PRÆSIDI DIGNISSIMO,

SOCIISQUE DOCTISSIMIS

HANC

ORATIONEM

Illorum jussu editam

D. D. D.

EDVARDUS WILMOT.

ORATIO HARVÆANA.

ARUM abeſt, quin diem illis dicam, qui ante me ex hiſce Roſtris verba fecerunt, non quia urit eorum Gloria, ſed quia prægravat Poſteros: non quòd ſuæ Exiſtimationi præclarè conſuluerunt, ſed quòd noſtræ offecerunt: Quem enim locum, non tactum, non ornatum, non exhauſtum reliquerunt? Repetundarum ſanè poſtulandi ſunt, quòd nudam & ſpoliatam Provinciam mihi tradiderunt, quòd, quicquid in hâc cauſâ aut uſui aut ornamento eſſe poſſit, præripuerunt, & pro ſuo vendicarunt. Splendidum proculdubiò peccatum! At videte, Viri Ornatiſſimi, ne veſtro exemplo duram nimis

mis ſanxiſſe legem videamini, ut nemo poſthac vel Medicus eſſe exiſtimetur, niſi & Oratorem ſummum eſſe conſtet; ut nemini in ſuâ Arte fides habeatur, niſi omni aliâ & Arte & Scientiâ itidem polleat. Ut ut erit, lætus in Concionem prodeo, modò memineritis, me non ſpontè & ambitiosè in hoc, quicquid eſt, operis irruiſſe, ſed juſſum adeſſe; non ad famam aucupandam, ſed grati animi indicia editurum.

Non frænum audit, neque cohiberi poteſt Oratio, quo minus præproperè evolet, & in Harvæi nomen ſeſe ante tempus effundat, qui annuum hoc munus hìc loci poſuit. Prærogativam enim quandam laudis ſibi vendicare videatur, qui, ut aliis ſua tribueretur laus, gratus ſancivit; & Prædicationis primas is jure ſortiatur, qui, ut eſſet omnino Prædicatio, inſtituto & ſtipendio cavit. Quàm ſapiente & pio Conſilio hoc fecerit, cui non in confeſſo eſt? Quid enim honeſtius, quàm ut, qui benefecerint, benè etiam audirent? Quid æquius, quàm ut, quibus plurimas habeas gratias, iis cumulatas agas? Quid ſanctius, quàm Majorum famam conſervare? Quid utilius, quàm Poſterorum exiſtimationi proſpicere; quàm ex Patrum commemoratione filiorum virtutes elicere, & laudando quos decet, ne defuturi ſint unquam, quos laudare poſſis, providere? Stimulat gloria; exemplis miro modo accendimur; neque illuſtres viros propius intueri poſſumus, quin ipſi erigamur, altiores fieri & eorum Ordini appropinquare videamur. Dum igitur ex lege Harvæana & egregii Præſidis juſſu hoc

munus

munus repeto, ne cui moleſtus ſim, niſi qui exigui aut invidi animi fuerit, ne minus vobis gratus & acceptus veniam, non eſt verendum. Quid enim? veſtra res agitur; Anteceſſorum præconiis, veſtris viam præſtruitis: Speratis, nec vana ſpes eſt, eaſdem apud Poſteros laudes, quas ante vos natis quotannis læti renovatis: Eadem quæ hodie ſolenni more fit, vos expectat Commemoratio; niſi quòd eo amplior fuerit, quo vos digniores de quibus dicatur, eo ornatior, quo inſtructior is, qui de vobis dicturus ſit. Abſit verò, procul abſit, ut eximios, de quibus hodierno die agitur, viros, puerili quodam famæ ſtudio delinitos, tam præclaram ſuam operam navâſſe exiſtimemus: Si quis in animum induxerit, eos tantos exantlâſſe labores, tot beneficiis Humanum genus devinxiſſe, eo tantum conſilio, ut levi Oratoris munere quolibet in Circulum redeunte anno perfricarentur; næ ille magnificè ſatis de ſuâ perorandi arte, quantacunque demum ea ſit, exiſtimare videatur. Non quidem profectò eam indolem ſpirant tam ſplendida in ſuam ætatem & ſeros uſque nepotes merita, quæ Illi ſolummodò homines juvandi ſtudio, bonis omnibus cum Diis ipſis communi, referre par eſt. Benefaciendi nimirum voluptate perfuſi, & neſcio quo virtutis amore concitati, abrepti Præſtantiſſimi illi viri, qui rem noſtram poſuerunt, auxerunt; ut laudem mererentur, id ſibi negotii datum crediderunt; ut tribueretur, aliorum Pietati reliquerunt; ſequentem ſe in æternum Gloriam læti conſpexerunt; ut nunquam aſſequeretur, feciſſe ſatis habuerunt.

Dignissimus eſt, qui ex hoc inſigni Choro nomine evocetur & agmen ducat, Medicinæ apud nos Inſtaurator, Conditor, Commemorationis hodiernæ principium & fons: Cui debemus, quòd hìc loci convenimus, quòd hunc lætum diem agere, quòd intra hos parietes ſpectatiſſimorum virorum, qui vixerunt imagines, qui vivunt ora, intueri, venerari licet. An felicitatis, an laudis loco ponendum ſit, neſcio, eam inter ipſas literas & Linacrum noſtrum interceſſiſſe neceſſitudinem, ut, hoc nato, illæ itidem renaſcerentur, & ortum ſuum aut illi deberent, aut cum illo communem haberent, Quippe per multa retrò ſecula, quicquid ſcientiæ erat, vel è terrâ noſtrâ inhoneſtè aufugerat, vel in Monachorum clauſtris turpiter conſenuerat, ignorantiâ putidiſſimi gregis obſcurum. Dolebat magni animi vir literarum vicem: de Græcis actum erat, Latinarum Majeſtas læſa. Urebat ante alia, ut Deum colendi, ita nec homines juvandi ſanam extare rationem, ipſamque ſalutis artem Medicam manum expectare, nec tamen eſſe qui admoveret. Fœdam rerum faciem vidit, horruit; ſed qui in melius refingeret vidit, præter ſe, neminem; dignum ſanè qui eruditum ſeculum inveniret; vel, quod non inveniſſet, faceret: Puduit eum Patriæ: Valedixit, nunquam rediturus, niſi Medicinalem ſaltem Artem, ſicubi terrarum deliteſcebat, in lucem extraheret, ſicubi exulabat, ſecum poſtliminiò reducêret. Ipſos ſcientiæ fontes protinus adiiſſet, niſi jamdiu exaruiſſent illi fontes, nec ſuperſtites eſſent *ſacri*, quos inſpiceret,

Libri*.

Libri*, Alexandriæ dulces moras traxiſſet, donec locupletem illam Medicinæ ſupellectilem excuſſiſſet, reportâſſet: Sed, pro dolor! flammis ceſſerat Regia illa Bibliotheca: Saracenico occubuerant literæ furori, qui cum ſcientiis ipſis bella horrenda geſſit, eaſque tantum non ad internecionem delevit: Aſclepiadum ſcholas fruſtra in Græciâ ipſâ quærebat, libertate exutâ, artibus ſpoliatâ, quæ, ſolum mutare coactæ, in terras alio ſole calentes gradum corripuere. Certior tandem factus, Reliquias Medicinæ, ut olim Trojæ, è ſuis Achivis elapſas, per varios caſus & tot rerum diſcrimina Latium perveniſſe, illuc commeavit, & Doctiſſimorum Virorum qui huc undique confluxerant conſuetudine familiariter uſus, id in rebus acumen, in linguis elegantiam, in utriſque famam acquiſivit, ut redux in ſapientiſſimi Regis notitiam protinus deveniret, unuſque ex omnibus dignus haberetur, cui Regni ſpes ARTHURUS, Princeps Juventutis, Marcellus noſter committeretur.

CUM in tam lautâ re eſſet, nihil antiquius habuit, quàm ut Medicina, cujus erat, ut doctiſſimus, ita amantiſſimus, non in deteriori loco poneretur. Parum ſe profeciſſe exiſtimabat, imo abuti, quâ apud duos Reges pollebat, gratiâ, niſi eam in Artis ſuæ commoda converteret; niſi Medicinæ nitorem, opes, æternitatem conciliaret; nec omnino vixiſſe, ſi ſibi ſolùm

* ἱερὰ βίβλος erat Libri titulus, in quo regulæ erant præſcriptæ, juxta quas Medici apud antiquiores Ægyptios ægrotantes curare tenebantur. Vid. Diod. Sic.

viveret,

viveret, videbatur. Quid profuit de Græcis ſcholis toties legiſſe, Italicas inviſiſſe, ſi non in Patriâ exſurgeret ſchola, æmula, victrix, quæ tempore quidem ſequeretur, dignitate utraſque præcederet. Opprobrio erat, Medicinam foris caput extuliſſe, Academiis foveri; domi egenam, obſcuram, circumforaneam, empiricam, ſcientiæ, ſplendoris expertem eſſe. Dolori erat graſſari indies morbos, omniumque teterrimum Nebulones iſtos, Medicorum nomen ementitos, Carnificum dignos, qui ſicariorum more, in quos inciderent Homines, impunè jugulabant: Effrœnatam nocendi licentiam cohibendam, ſaluberrimæ diſciplinæ gloriam quovis pretio redimendam cenſuit: Quod tum demu mfore intellexit, ſi, ut Palladium delapſum Troja, Caput effoſſum Roma, quædam Imperii pignora habuerant; ita hæc Civitatum ampliſſima Artium Reginam haberet, quæ in Arce collocata, Bibliothecis inſtructa, ſociis Diſciplinis cincta, jura ſua promeret, & Urbis fata feliciter diſtineret.

Ex votis ceſſit, quod præclarè excogitaverat. Doctiſſimi undique conquiſiti ſunt viri, qui invictiſſimi Principis Auſpiciis, LINACRI ductu, ſocietatem conflarent, ut onus, quod ſinguli ferendo non eſſent, junctis viribus ſuſtentarent; ut Conjurationem quandam pro ſalute civium inirent, & ne quid Reſpublica detrimenti caperet, in perpetuum caverent.

POSITIS, bonis avibus, Collegii noſtri fundamentis, qui poſuit auxit, privilegiis ornavit, lege munivit. Ut Comitiis

Comitiis agendis locus, ſe vivo, ſuppeteret, Ædium ſuarum copiam fecit; ut mortuo etiam, eas teſtamento legavit. Ne Præſidis ſedi Honos deeſſet, ipſe multos annos tenuit; ne ſociis Libri Medici, ipſe optimè conſcripſit; ne Romanæ linguæ Dignitas, regulas *de emendatâ ſermonis ſtructurâ* tradidit, quas facundo ſuo exemplo confirmavit. Ut Pomœrium Collegii quodammodo proferret, & nova ſoboles, in hujus ſocietatis Honores olim adſciſcenda, ex Academiis ſemper accreſceret, Prælectiones, Oxonii duas, Cantabrigiæ unam inſtituit, honeſtiſque ſtipendiis cavit, ut eſſent qui Hippocratem elucidarent, & Juventuti Medicinæ ſtudioſæ Prophylacticam ejus partem, utpotè utiliſſimam, ex Galeno depromerent: Quanti enim cunque Pretii ſit, mederi poſſe morbis, antevertere autem, & ut ne omnino ſint efficere, majoris eſſe jure videatur.

Salve, Vir omni laude digne, ſupra omnem poſite, qui tum demum benefaciendi finem facere ſtatuiſti, cum non alios videres, quibus porro benefaceres: Quam ſcientiam non ſalutaſti? Quas literas non avidè hauſiſti? Non modo tuas, ſed noſtras feciſti, tui ſeculi Decus, Poſteris exemplum? Benè ſanè de Rege, de Patriâ, de Academiis, de humano genere meritus es, de noſtrâ certè Arte & re optimè; multis Amicus, nobis Amiciſſimus. Cum, tuâ ope, Regiâ Majeſtate præfulgeat Album noſtrum, & ſplendidiſſimis nominibus, ut Ignibus Cœlum, hinc inde micet, ut nullum tuo charius ſit, præclarè effeciſti. Salve iterum, & vale, ut aliis commemorandis ſuus non de-

ſit

ſit locus: Vale, dixi? Vellem non dictum. Aliorum Commemoratio tua itidem eſt. Tuum eſt, quicquid benè vel invenerint, vel fecerint, & eorum laudes proferre nihil aliud eſt, quàm tuarum telam pertexere.

Te igitur excipit Caius, eruditus, benevolus, eximius, & ut, quod ſummum eſt, verbo complectar, Tui ſimillimus Vir. Tuis veſtigiis inſtitit, ad tuum exemplar ſe totum compoſuit. Peregrè Tu iviſti? & ille ivit. In Patriam literas advexiſti? ſi quæ reliquæ erant, advexit. Par utrique Ingenium, una Indoles, ſimilis ſtudiorum & vitæ ratio, idem apud illuſtriſſimos Principes favor, eadem erga Nos benevolentia. Quod Tu faciendum reliqueras, Ille fecit; quod addendum, addidit. Conditor noſter fuiſſet, niſi illam Tu Gloriam occupaviſſes: Ita geminus, ut Idem ferè videatur, niſi quòd Tu primus, ille ſecundus; ita tamen à te ſecundus, ut Tu major ſis quod illum ſucceſſorem habueris, ille, quòd Tu præceſſeris. Naſcentem hanc Rempublicam, tanquam hæreditatio jure ſibi traditam, moribus ornavit, autoritate ſuſtinuit, ſtatutis emendavit, Inſignibus Gentilitiis decoravit, Cæremoniis auguſtam reddidit. Annales Collegii quâ elegantiâ, eâ fidelitate, Latinè condidit, digeſſit: Aliorum facta ab oblivione vindicavit, ſua nunquam obliviſcenda adjunxit.

Voluptati eſt Nos hæc accepta referre, ut eruditiſſimo, ita etiam clariſſimo Viro, cujus talis erat exiſti-

matio, ut nomen ejus, non tantum aliis præluceret, ſed etiam ſplendore ſuo abſorberet. Inde fit ut, quod apud Cantabrigienſes poſt Gonvilium Collegium poſuit, Caii ſolummodo titulum præ ſe ferre geſtiat; eodem planè modo, quo Caſtoris olim Ædes audiebat, quæ Deorum pari ex æquo dicata fuerat. Medicinæ certè primas tenuit: Regiæ ſaluti ad mortem uſque ex officio invigilavit: Et in ea conjectus Tempora, quibus Morbus ille Epidemicus, ex ſudore nomen mutuum habens, graſſabatur, Unus erat, ad quem languida confugeret Reſpublica, Unus, qui moribundam reſtituit: Non ipſo Hippocrate minor, qui Athenienſem illam Peſtem profligaſſe dicitur; eo certè felicior, quòd Patriam ſervavit. Neque ſilentio premendum eſt, hoc ei adeo in Honorem ceſſiſſe, ut inter ſacra Oracula Ephemera ejus locum haberet, & in Eccleſiis ex Edicto publicè legeretur.

Tali Auctore, tanto Adjutore ſurrexit res noſtra: Indies crevit, novos Patronos nacta; Eoſque (quod de Romæ ſeptem Regibus dictum eſt) "*quâdam fatorum induſtriâ, tam varios indole, ut Reipublicæ noſtræ ratio & utilitas poſtulabat*". Multa erant in uſum Humanum & Artis famam adhuc invenienda, in Collegii ſplendorem adhuc deſiderata: Accurrerunt æmulo quaſi ingenio & munificentiâ, qui invenirent, darent. Throno ſuo, & pro Temporum ratione ſatis auguſto, inſidebat Medicina; at nondum aderant Sociæ Diſciplinæ, Adminiſtræ Artes; deerat antiquiſſima ejus pars, quæ manu curat, donec Chirurgicam Cathedram Cadwaldus, Elizabethæ Regi-

C næ

næ Medicus, nobilissimo LUMLEIO in auxilium & gloriæ consortium advocato, solerter posuit. Medici apprimè interesse meritò putabat, ut vulnerum naturam scienter calleret, quæ alius, ut Artifex, tractaret.

AT externa curandi vulnera rationem tenere, GULSTONO nostro parum fuit, nisi &, quæ intra hominem latuerunt, penitus essent evoluta. Conjecturarum nullum modum, nullum finem vidit, nisi oculata fides aliquo pacto extaret. Ferro tentandam esse viam censuit; & ne Morborum in obscuro positæ Causæ, nos aut sæpius fallerent, aut dubios torquerent, Mortuorum Corpora in hoc Theatro quotannis incidenda, scrutanda procuravit, & Pathologicam lectionem liberaliter instituit.

QUANTI vero Nominis & Pretii sit hæc apud vos collocata Cathedra, dicat, qui mox implevit, magnus naturæ interpres HARVÆUS. —— HARVÆUS, qui de Arteriarum Pulsu diu solicitus, & causam ejus eruere millies aggressus, millies elusus, tandem, (quod magnis illis viris solenne est, quorum omnia ad certum aliquem scopum collimant experimenta) desideratissimum illud Arcanum, sanguinis Circuitum, seculorum quæ antecesserant opprobrium, sui decus, extudit, vidit; novum Artis nostræ fundamentum posuit, & omni medendi rationi ansam præbuit. Tum demum, serò licet, intellectum est, Vitam nihil aliud esse quàm sanguinis fluxum in orbem actum; quod illum motum læderet, morbum; quod sisteret, mortem afferre. Ille hominum primus purpureum, ignotum

notum illud æquor impigrè intravit, curiosè perlustravit, feliciter circumivit, de Patriâ, de Humano genere nihil non meritus. Philosophorum Pater, qui Propositionem ad Vitæ usum pertinentem, sacrificio dignam judicavit; quot mille sacris benè emptum esse existimasset, quid ipsa Vita sit, quid Animalium generatio, invenisse, dixisse? Re palam factâ, obstupuerunt omnes: Primò non credere, lacessere; dein invidere, sibi arripere; postremo mirari, venerari: Agant pro suo arbitrio Homines: Quicquid agunt, nolint, velint, tuæ, Præstantissime Vir, laudi inserviunt. Hypothesin tuam falsi insimulant? Ad examen revocas, experimentis firmas, demonstras. Inventum aliis apponunt? At Tuum esse invictis argumentis probas, & ut ne sit postea de Inventore dubitandi locus, facis. Alii ex statuis seu æreis, sive marmoreis, sed brevi interituris, vanâ & umbratili Immortalitatis specie se lactare satagant; Tu in tuis scriptis mori nesciis, veram & optimam invenies. Viget, & dum hominibus prosunt medendi Artes, & sanguis eundo redeundo suum in circulum iter repetit, vigebit tua Gloria: Imo nostra; cum Tu noster fueris, & omnia, quæ tua sunt, nobiscum communicare volueris. Cœnaculum & Museum tuis impensis extructa, Bibliothecam tuis Libris auctam, ipsa Artis tuæ Instrumenta, tuâ liberalitate suppeditata habemus: Tibi menstruum, tibi annuum hoc Convivium debemus: Et ne quid impediret quò minus te in nos totum effunderes, tuum ex asse Patrimonium, te vivo, vidente, donante, hilari, Epulis tuis accumbente, raro Exemplo accepimus.

 UTILISSI-

Utilissimarum rerum Inventores primi homines in Deos evexêre; quòd nimium tribuerent, ſuperſtitioſi forſan; nos, ſi minus quàm oportet tribuamus, ingrati jure videamur. Magnum ſonat, & neſcio quid ingenii, induſtriæ & felicitatis præ ſe fert, de tramite fortiter deflectere, nova ſalutis inire conſilia, de tuo promere quod in uſum apprimè ſit, & hominibus prodeſſe eo quo non alii modo ante profuerunt. Tales erant, Lowerus, qui Cordis (quod dolis ſuis Medicos non minus quam Theologos luſerat) fabricam & Muſcularem vim clarè explicuit: Whartonus, qui humorum officinas in Oculis & Ore & Cute, lachrymarum, ſalivæ, ſudoris origines, mirâ ſagacitate aperuit: Glissonus, Anatomicorum ſui temporis facilè Princeps, qui Jecori vera ſua officia aſſignavit, & Bilem ſplendidam, Ingenii fomitem, ſeparare conſtituit: Willisius, qui Cerebri ſtructuram accuratè retexuit, & Nervorum fila, ſentiendi & motûs inſtrumenta, in omnes Corporis partes ab ortu ſuo deduxit. Hi ſunt, qui intra unius Seculi & Gentis Limites nati, earum rerum inventarum gloriâ effulgent, quarum unaquæque, quicquid ubivis terrarum unquam excogitatum fuerit, æquat, quæ autem omnes ſimul ſumptæ, magno intervallo etiam ſuperant. Neſcio quo fato, aëris Temperie, vel Temporum Genio fit, ut clariſſimi Viri aut ſimul exiſtere, aut alius alium quàm proximè ſequi, ament; & cum illæ Mundi Ætates ſterilitate quâdam laborent, hæ Ingeniorum meſſe lætæ exuberent. Harvæano hæc illuſtria Nomina juxtà adponenda eſſe cenſui, propterea

terea quod inter ea confortii aliquid effe videatur, quædam Inventorum feries, Gloriæ communio. Natura fcilicet, Immortalis illius Viri armis expugnata, victa, deprenfa (quafi poft arcem captam nihil amplius effet quod celare & defendere aut poffet, aut vellet,) è latebris exivit, & fe totam in confpectum pudibunda dedit.

His Mayernius, Inventoris itidem titulo fuperbiens, adnumerari jure poffit; Urbis tranfmarinæ quidem Civis natus, fed nofter factus, Regum noftrorum Archiater conftitutus, & in Collegii hujus fodalitium adfcitus; dignus certè ob unicum *Calomelanos* inventum, quem nobis vindicaremus; quàm dignus qui in Commemorationis hodiernæ partem vocetur, Vos probè noviftis, quibus in comperto habetur, qualia Morborum Monftra, Herculeo hoc remedio quotidie domantur: Imo quòd diræ illi labi, quæ ipfum Leporum fontem, heu! nimium frequenter inquinat, in alio Medicaminis genere, vix tutum fit præfidium.

Famæ veftræ difpendium effet, nobiliffimum Durnovariæ *Marchionem* filentio præterire, qui fe fatis ad Gloriam vixiffe non exiftimavit, nifi & Medici nomen fuis Titulis infereret, nifi in focietatem veftram cooptatus, famâ eam augeret, libris locupletaret; officiis fungeretur, & aditum ad vos futuris Patriciis, præclaro exemplo aperiret, honeftaret.

Non de Diis folum, fed Deabus etiam fuis Medicis gloriatur fabulofa Antiquitas. Illuftres apud alias Gentes

Gentes; Fœminas Artem ſalutarem exercuiſſe priſci Annales tradiderunt; Illuſtriſſimas apud nos benefeciſſe, noſtri narrare geſtiunt. Ne quid pulchri vobis deſit, MARIAM & ARABELLAM STUARTIADAS inter veſtræ rei Auctores; nequid Generoſi, NOBILISSIMOS PERISCELIDIS EQUITES, inter ſocios veſtros numeratis.

INTERPELLANDIS verò gaudiis veſtris pauliſper locus ſit, neque vitio vertatis, me candidum hunc diem funeſtare, & inter Triumphos clades etiam recenſere. Damna veſtra æquo animo ferenda, audienda ſunt, ut Ejus, qui reſarcivit, nomen audiatis, & in æternum colatis. Ea ferè eſt rerum humanarum ſors, ut varias formas induant, vices ſubeant, &, quaſi in proclivi ſitæ, externis cauſis impulſæ, ſuâ mole actæ, deſcendant, & ad interitum properent: Neque ſatis eſt eas ſemel optimis Auſpiciis poſuiſſe, niſi & adſit, qui labentes ſuſtineat, imminutas augeat, peſſum datas inſtauret. Hanc HAMÆI noſtri Gloriam eſſe facilè intelligitis; qui, cum Conditoris nomen alius præripuiſſet, illi proximum occupavit, & nos labefactatos in integrum reſtituit. Iniqua illa tempora animo recolatis, infauſta, fœda, omni crimine, omni injuriâ inquinata, cum nec Divinæ, nec Regiæ Majeſtatis ratio habita eſt, cum nihil ſanctum, nihil tutum, nihil intemeratum relinquebatur: In ea incidit tempora, nec temerè incidit, magni animi Vir, noſtræ rei bono natus, quæ, quod publicæ ſaluti ſuperſtes eſſe nollet, ſimul cum illâ fato tantum non occumbebat. Sub haſtâ poſitas, (horreſco referens!) has Ædes & pretio addictas Amiciſſimus HAMÆUS

MÆUS vidit, nec tulit; pretium ſolvit, redemptas reddidit. Medicinam de ſolio deturbatam, bonis exutam, foras projectam, ære alieno obrutam, manu levavit, in ſede ſuâ placidè repoſuit. Vix reſpirandi, vix gratiis agendis locus eſt datus, cum novarum occaſio exoriebatur. Invicta illa flamma, ſeu Cœlis delapſa, ſeu ab Inferis petita, quæ per ampliſſimam hanc urbem graſſata, neque profanis, neque ſacris ædibus pepercit, has etiam, heu! fruſtra redemptas, ſolo æquavit. Advolavit HAMÆUS, ex aliis corrogavit, de ſuo addidit, quod iis de integro extruendis ſufficeret; eoque effecit, ut Londinenſium Civium Nomina, inter Reges, Regiamque ſobolem, illuſtriſſimorum Doctiſſimorumque Virorum Titulos, inſignem locum in Tabulis noſtris ſortiantur. Nec ædificâſſe HAMÆO ſatis fuit, niſi & ornaret, niſi Conviviorum locum, ad ſui animi ſpeciem, id eſt, magnificè inſtrueret: Imo ut, quæ in alios contulerit beneficia, ad nos etiam pertinere doceret, Noſocomiorum Medicis ampla ſtipendia aſſignavit, ea lege, ſi è nobis eligerentur, vel noſtro ſaltem ſuffragio digni judicarentur: E Prædiis tandem, quæ lauta & ſitu proxima erant, nobis moriens legavit.

VIR tot nominibus charus, & tanta de re noſtrâ meritus, quem prius ſibi apponi mallet, quàm SYDENHAMUM, de arte noſtrâ optimè meritum? dignum ſane, ſi quis alius, qui noſtræ Gentis Hippocrates appelletur, utpote qui (uti de illo Medicinæ Antiſtite, ſi bene memini, dictum eſt,) "*Naturam ſequendo eidem imperavit*". Morbos certe, quorum Hiſtoriam contexuit, tam ſolicite obſervavit, fideliter

deliter defcripfit, benevolè communicavit, ut tantùm à negligentiâ quantum à fraude, tantum à fraude, quantùm ab invidiâ abhorruiffe, & errandi locum nec fibi nec aliis reliquiffe, videatur. Cum vero id folummodo fibi Gloriæ fore, fi quid aliis beneficio cederet, exiftimaret, an melior ipfe Medicus an Vir fuerit, inter dubia reliquit. Præclarè fanè cum Medicinâ actum effet, fi Omnes, magni hujus Magiftri veftigia prementes, eandem operam ftrenuè navâffent, & mifsâ fuâ quifque hypothefi, obfervando quàm fingendo vacare, prodeffe quàm delectare, maluiffent: Tardior eorum quidem gloria, fed diuturnior fuiffet; minus fibi forfan placuiffent, at alios miro modo juvâffent. Verum enimvero, Judicio uti quàm Ingenio indulgere, quo difficilius eo rarius; adeo ut quanto magis hoc optandum, tanto minus fperandum fit.

Ægre ferret, honoris, qui fibi proprius eft, expers Radclivus, Oxoniæ fuæ Decus & Invidia: Decus, quod æs ingens, tantâ fuâ Laude, & Artis emolumento, ibi collocavit; Invidia, quod literis leviter falutatis, Ingenii vi folùm innixus, eò felicitatis & famæ provectus eft, ut, in feculo eruditorum Medicorum feraci, & mediâ celeberrimæ hujus Urbis frequentiâ, fe folum Medicinæ facris initiatum gloriaretur, & Doctos, Indoctos, Magnates, Plebem, (mirum dictu!) in fua verba jurare paratos aut haberet, aut faceret, Vir Magnificus, natus Medicus, non factus, obfervandi acer, dignofcendi folers, ad expediendum acutus. Ufque adeo fefe effert nativus animi vigor, lumenque

menque omne, literarùm ſtudiis accenſum, ſplendore ſuo ſuperat penitus & præſtringit.

Ad tempora vobis propiora, orationis filo deductus, venio; ut eorum manibus litem, quorum convictu diutius frui non licet. Duorum enim è noſtris ſociis ora, fruſtra ſum, dum in hoc literato conſeſſu quæro. Sed à queſtu temperate: Qui aliorum fata toties diſtulerunt, ſuis occubuêre. Abierunt nimirum, &, vitæ ſtadio feliciter emenſo, è conſpectu noſtro ſe receperunt, ut, poſtquam ante ſe natorum laudibus piè inſerviiſſent, ſuis tandem locum darent.

Ut denaſcendi tempore, ita & nomine prior veniat Richardus Halæus, nec, quòd ruſticius paulò defluat toga & ferocius introeat, minus vobis gratus, qui diuturnâ conſuetudine noviſtis, quàm bonus, quàm amicis concinnus fuerit. Dicendi nempe libertate, & vivendi ratione, ut ſimplex & optimæ fidei Vir exiſtimaretur, virtute ſuâ, ut eſſet, comparavit. Græcis literis addictus, in nullis hoſpes, Homerum, utpote earum fontem, adeo in deliciis habebat, ut totum memoriâ retineret, pro re natâ feſtivè recitaret; imo, circuitûs Harveani veſtigia Vir ſolers in eo colligeret. Nec erroris temerè poſtulandus eſt, quòd ſcientiarum artiumque omnium Patrem crederet; ſi quas enim in eo non inveniebat, de ſuo addebat, & cum dilectiſſimo vate benevolè communicabat. Cum nullam Medicinæ partem non probè calleret, eam, quæ Inſanientes ſpectat, proſperè excoluit. Quot Re-

ges Reginaſque de ſolio ſuo ſtramineo fortiter deturbavit, quos furore percitos lenivit, atra bile confectos erexit, delirantes ad ſanam mentem reduxit, dicant annales Bethlehemetici, dicant illi hominum miſerrimi, quos patriæ, amicis, ſibi, feliciter reddidit. Ut literas ipſas, ita & literarum apud nos ſedes perditè deamabat; Academiæ utriuſque & Collegii hujus utroque Pollice eo uſque fautor, ut nihil ingenuum, nihil præclarum, nihil laude dignum, aliunde oriundum eſſe agnoſceret; nimio fortè ſtudio, ſed amabili, abreptus, quippe qui Patriæ ſtudebat. Pignus amoris, quo Artem noſtram & rem ſemper fovebat, quingentas libras in Medicæ hujus Bibliothecæ augmentum, moriens reliquit.

Ad clariſſimum Virum Johannem Freind ordine accedo: Dignum certè quidem qui omnes laudandi opes exhauriat, atque ita commemorationi hodiernæ finem imponat. Ille hoc noſtrum munus claudat, qui uſque eò ornavit, ut futuris oratoribus injurius eſſe videretur, ſi non ſe prædicandum reliquiſſet. Vix enim è vitâ exceſſerat, cum omnes deſiderare, mirari, efferre inciperent, meliora optare, majora dicere, quàm quæ aliis unquam dum viverent, falſi ingenioſa, ſui ſtudioſa, dixit Adulatio. Gloria ſcilicet, quo minus in conſpectum Viri, laudis minimè appetentis, erumperet diu repreſſa, in abſentem ſe totam effudit, & citis pennis aſſecuta, in Cœlum ſuum protinus evexit. Tantæ famæ ſemina, in ſcholâ Weſtmonaſterienſi, ſolo ingeniorum feraciſſimo, jacta, in immen-

ſam ſegetem excreverunt in Chriſti apud Oxonienſes Æde, turritæ Deorum Parentis ad inſtar, fæcundâ maximorum Virorum matre; ubi pro ſuo & loci genio humaniores omnes literas excoluit eximius Vir, recto cultu fortiſſimum pectus roboravit, & quantum præclara indoles doctrinam, doctrina vim promovet inſitam, feliciter oſtendit. Quàm Græcè, quàm Latinè ſciret, teſtis ſit Hippocrates ſuus, quem ad exemplaria Græca acutè emendavit, Commentariis Latinis nitidiſſime illuſtravit. Quas ei habeat gratias ſexus ille, quem circum Jocus volat & Cupido, dicat liber in ejus uſum, eâ quâ decuit elegantiâ, concinnatus. Ad philoſophiæ penetralia adiiſſe adſtipuletur Chemia, cujus labores examini ſubjecit, omneſque cum Newtonianis, id eſt, Naturæ Legibus, compoſuit, conciliavit. Variolarum Theoria, ſi Experientiæ Fides accederet, auro contrà pretioſa, Ingenii argumentum; quod Ingenio illi non ſæpius indulgeret, Judicii jure habeatur. Quàm rebus geſtis fide eruendis, dilucidè, ornatè narrandis, ſi huic muneri vacaſſet, aptus eſſet, ea, quam patrio ſermone continuavit Hiſtoria, palam fecit. Quàm in omni demum Literarum genere exercitatus, fidem faciunt quæ ſcriptis, factis edidit ſpecimina, iis tantum minora, quorum ipſe ſpem indies accendebat.

Tanta de uno aliquo viro prædicari, magnum quidem eſt; majus autem, quod de tali viro prædicantur, qui nihil ſuum eſſe duxit, quod aliis beneficio eſſe poſſet. Si quid eximii, ſi quid reconditi habuit, (quid autem utriuſque non habuit?) non

ſolitariâ famâ contentus, in apertum liberè protulit. Scivit egregiè? ut alii itidem ſcirent, operam ſedulò dabat. Medicinæ peritus fuit? ut alii etiam eſſent, ſtudio flagrabat. Gloriam attigit? ſi aliorum accenderet, lucro apponebat, alienæ inſerviens, ſuæ profuſus. Secundùm Divini Senis effatum, * *ideo Artem ſuam quamplurimum amans, quia Hominum amantiſſimus.* In malam rem abire jubebat, qui neſcio quod Arcanum ſuperbè venditabant; ſi non haberent, falſos, ſi celarent, invidos; utroque nomine aut neglectui aut odio habendos. Id nimirum Patriæ, id ſuo & Artis commodo inſerviturum eſſe putabat, ſi alios ſui ſimiles inveniret, vel, quoad poſſet, faceret: Et ut eſſent, omnia ſua cum illis communicabat, præceptis inſtituebat, exemplo præibat. Imperitiam Medico non opprobrio ſolum, ſed crimini vertere ſolebat; & Mortuo nihil intereſſe, ſeu ignorantiâ ſeu fraude periret, benevolè dictitabat. Principibus placuiſſe viris non ultima ejus laus eſt; maxima verò & diſplicuiſſe, cum ex illorum re eſſet: Magni enim animi Vir, ſpe & metu major, nec lucri, nec famæ ſtudio ceſſit, quid alii ſentirent minimè ſolicitus, dummodo ſibi recti conſcius foret, quo eruditior eo fortior illis apud Celſum Medicis, † "*qui in ſplendidâ Perſonâ periclitari conjecturâ ſuâ noluerunt, ne occidiſſe, niſi ſervâſſent, viderentur.*" Cum autem Carolinæ, perſpicaciſſimæ omnium Reginæ, non nomine ſolum tenus Medicus fuerit, quâ fide ſanctiſſimæ

* Ἦν γὰρ παρῇ φιλανθρωπίη, πάρεστι καὶ φιλοτεχνίη. Hippocrat.
† Celſus in præf. lib. I.

mæ ejus ſaluti invigilavit, quâ felicitate conſervavit, dicat illa, quâ apud eam valuit, Gratia. Academiæ ſuæ Decus, utriuſque deliciæ, utramque maximi æſtimavit, & in perpetuum amoris teſtimonium, eam reliquit legem, quâ, ferente illo, jubentibus vobis, cautum eſt, ne hujus loci ſedes, niſi Academiarum noſtrarum filiis, in futurum pateat.

Cum legendis, condendis libris incumberet, & quotidianis muneris ſui officiis occuparetur, nec ſuæ, nec alienæ mille curæ circa Caput ſalientes, impedimento erant, quo minus Rempublicam capeſſeret; auſpicato die Regni ſenatum intravit Vir ad omnia natus, & ſedem ſuam dignitate implevit, eloquentiâ ornavit. Medicinam proſperè fecerat, ſcriptis illuſtraverat, famâ auxerat; deerat in laudis cumulum, ut periclitanti opem ferret, in diſcrimen adductam eriperet. Nec in Morâ res fuit; hanc etiam merendi partem oblatam avidè arripuit, fortiter explevit: Collegii hujus jura, avita, ſanctiſſima, Regum dona, erant qui in jus vocabant, imminutum ibant: Accurrit, dixit, propugnavit literarum fautor, artium patronus: Argumentis, autoritate, gratiâ, ſuâ & Artis felicitate, omnes in unam ſententiam diſcedentes habuit, & Privilegia noſtra, non tantum ſarta tecta ſervavit, ſed confirmata, ampliata reddidit. Stetit Reipublicæ noſtræ fortuna, illibata, integra, ſplendida, Præſtigiatorum Opprobrium; quòd oppugnata fuerat, illuſtrior; quòd inſidiis petita, munitior; quòd à malevolis odio habita, bonis omnibus charior.

Ejusdem

EJUSDEM Viri, ejuſdem animi erat, rem noſtram foris defendere, & intra hos Parietes ſedulo curare. Eo conſilio, (ut meminiſſe juvat!) comitiis, exercitiis noſtris lætus adfuit; imò ut eſſent, quibus adeſſe poſſet, gratiâ ſuâ comparavit. Cum enim, neſcio quo malo fato, hæc in deſuetudinem abiiſſent, veſtram opem implorabat, ſuam pollicebatur, per voſmetipſos, per Majores veſtros, per Amicitiam, per Gloriam orabat, ut in integrum reſtituerentur, ut huc commeandi locus foret, ut veſtrâ conſuetudine uteretur, ſuæ facultatem præberet; ut convivia honeſta, colloquia dulcia inſtaurarentur; ut in conſpectum mutuum venire, ut audire, ut dicere, quæ in Artis commodum, Literarum incrementum, Collegii honorem, bonum publicum cederent, denuo liceret. Annuiſtis voto, idem enim vobis & illi morum candor, eadem ſtudiorum ratio, animi magnitudo: Voto annuiſtis; ne illius, ne Majorum Labor effuſus eſſet omnis: Voto annuiſtis; ſimiles enim ſimilibus gaudent, fruuntur, & ad meliora mutuo commercio & exemplo finguntur. Sordes, ſolitudinem ex hoc loco præclarè depuliſtis; nitorem, frequentiam reſtituiſtis. In dilectiſſimi Viri ſententiam cupidè iviſtis; noviſtis enim, quàm non leve eſſet quod promittebat, cum ſui copiam familiariter faceret. Qualis in inimicitiâ erat, dicant, ſi quos habuit, Inimici: In Amicitiâ qualis, illorum ſolummodo eſt dicere, qui ſunt experti; qui ſubſecivis ejus horis aderant, cum à negotiis recederet, Genio indulgeret, amicis vacaret; cum Pectus illud generoſo

nerofo incoctum honefto recluderet, utile dulci mifceret, & omne punctum ferret, non amans magis quàm amatus, non amatus magis quàm amabilis. O præftantiffimum, beatiffimum virum! cui ex parvis rebus, æquè ac è maximis, accrefcit decus; cujus inter minimas laudes ponendum eft, quod fupra alios fciret. Suâ, id eft, ampliffimâ fruatur famâ, qui nullius laceffivit, nullius non auctiorem optavit, fecit. Felicitatis loco habeo, quod votum tandem implevi; quod facro nomini hoc debitum munus perfolvi, quod de ingente ejus Gloriâ pauculos decerpfiffe flores, & vobis obtuliffe contigit: Juvaret fanè hìc loci confiftere, novas dicendi Caufas nectere, & Charo Viro diutius immorari, nunquam dimittere. Ægrè à dulciffimo amplexu divellor: Recedendum verò eft, invito licèt, ne limites fibi appofitos tranfiliat oratio, ne importunus, Loci, Temporis, Officii, immemor effe videar, & in Clariffimi viri famam, minuendo, ulterius peccem.

Vix autem ab eo difceffiffe viderer, fi ad vos accedere, & variis eximiis veftris laudibus me immifcere liceret: Si ad Præstantissimos Viros, omni ingenuâ Arte, Eruditione, Doctrinâ, excultos, politos, tranfire fas effet; Illum, qui Præfidis munus per multos annos fuftinuit, ornavit, auxit, & Gloriæ tandem fatur, depofuit; Hunc, qui fuftinet, ornat, nullâ non famâ & fpe impertit. Sed Religio eft, dicendi Magiftris olim illuftranda, tenuitate meâ temerare, & mihi ipfi placere, fi vobis moleftus fim. Ve-

tat

tat loci conſuetudo, revocant Majorum Inſtituta, Commemorationis Lex, è conſpectu noſtro ſublatis ſacræ. Veſtrum eſt maximas res præſtare, noſtrum videre, mirari; aliorum erit cum dignitate dicere, cum voluptate audire. Interea tamen loci, quod benè vertat! pergite, ut facitis, ornatiſſimi Viri, magna edere, majora promittere, Artis veſtræ honori impigrè ſtudere, Civium ſaluti proſperè invigilare, vitæ & Gloriæ circulum feliciter implere. Serò illuſtriſſimis Viris adnumerari vobis contingat, qui, quicquid illi aut erant, aut ſperarent, eſtis. Diu vos expectent virtutis præmia, ut quo diutius dilata, eo pleniora redeant. Prædicationi omnibus numeris abſolutæ tum demum locus erit, cum agendi vobis non amplius fuerit; cum emeriti, evocati, Vitâ defuncti eritis, (favete linguis!) cum Immortales eſſe incipietis, Orationum, quoties illuxerit hic feſtus dies, materies læta, copioſa, ſplendida, invidenda quidem, ſed aliis relinquenda.

